

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

Η ΕΛΙΑ

Ένα μικρούλι δεντράκι, μιὰ μαραζιάρικη έλιά, βρίσκεται σέ μιάν ακρούλα τῆς αὐλῆς. Γ'ιποτ' άλλο. Λῶμα μοναχά. Καί στό χῶμα αὐτό ἐπάνω περπατοῦν δυό-δυό ἢ τρεῖς-τρεῖς, πολλές φορές κ' ἕνας-ἕνας, οἱ φυλακισμένοι.

Κ' ἔτσι πρέπει νάναί ἡ αὐλή τῆς φυλακῆς. «Οὔτε λευκά τριαντάφυλλα, οὔτε κόκκινα στή φυλακή ἀφί- νουν νά φυτρώουν». Τί τὰ θέλουν οἱ φυλακισμένοι τὰ τριαντάφυλλα, ἀφοῦ εἶναι γνωστό :

«... πῶς τὰ λουλούδια κάποιε
τῆς δυστυχιάς τοὺς πόνοὺς μαλακώνουν;»

Ἔτσι σκέφτονται οἱ ἄνθρωποι — οἱ ἀνθρώπινοι Νόμοι δηλ. Ἡ φύση ὅμως, οἱ φυσικοὶ Νόμοι, σκε- φθονται ἀλλοιώτικα, εἶναι πιδ πονετικοί, πιδ φιάν- θρωποι αὐτοί. Καί γιὰ τοῦτο, σέ μιὰ γωνιά τῆς αὐ- λῆς, πού τὸ χῶμά της εἶναι κάπως ὑγρότερο, γιὰτι δέν τὸ χτυπάει καί τόσο ὁ ἥλιος, ἔχουν φυτρώσει λί- γα χορταράκια, δειλά-δειλά καί κρυφά, θαρρεῖς, ἀπὸ τὰ μάτια τῶν δεσμοφυλάκων, πού δέν τῶχουνε γιὰ τίποτα, ἅμα τὰνακαλύψουν, νὰ τὰ ξεροζιζώσουν κ' αὐ- τὰ.

Πρασινάδα μέσα στήν αὐλή τῆς φυλακῆς; Ὅτε τί φυλακισμένοι εἴμαστε, ἀφοῦ μπορούμε νάχουμε καί λίγη πρασινάδα γιὰ συντροφιά μας ;

Ὡς τόσο ἡ λίγη αὐτὴ πρασινάδα καί τὸ ψωραλέο αὐτὸ δεντράκι, ἡ έλιά, μέ τὸ λιγνὸ της τὸν κορμὸ καί μέ τὰ σταχτερά της τὰ φύλλα, εἶναι ὀρεκτά γιὰ νὰ μέ ξεγελοῦν καί νὰ θαρῶ πῶς δέν εἶμαι, ἔστω καί προσωινῶς, ἀπόκληρος τῆς ζωῆς, ἀφοῦ μῦθ δίνει ἡ φιλόδημη Πολιτεία τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχω κ' ἐγὼ, ὅπως καί ὅλοι οἱ «ἀγαθοὶ ἄνθρωποι» πού βρῆ- σκονται ἔξω ἀπ' τὴ φυλακή, στό ἀνοξιάτικο πανη- γύρι.

ΚΥΡΙΑΚΗ

Σήμερα, Κυριακή, ἐλειουργήθηκα. Κ' ἐλειουργ- γήθηκα ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου.

Τὸ χτύπημα τῆς πρωῒνης καμπάνας, στίς ἔξη, τὸ «ἐγεροτήριο» χτύπημα, μέ ξύπνησε, καί τὰ χελιδονά- κια μέ τὸ κελάδισμά τους, ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ σιδηρό- φραχτο παραθύρι μου, μέ καλημερίσαν. Κι' ὅταν, στό δεύτερο χτύπημα, πού ἀνοίξανε τὰ κηλιδάματα, ὁ Φανουράκης μοῦφερε τὸν καφέ μου, ἀναψα τὸ τσιγά- ρο μου, καί καρτεροῦσα νὰ μποῦν οἱ πρώτες ἀχτίδες τοῦ Κυριακάτικου ἡλίου ἀπ' τὸ παράθυρό μου νὰ μέ καλημερίσουν κ' αὐτές.

Μπήκαν οἱ ἀχτίδες τοῦ ἡλίου καί μαζί τους φτά- σανε ὡς τὸ κρεββάτι μου μυρωδιὰ λιβανισοῦ κ' ἐκκλη- σιαστικά τροπάρια.

— Μπα! συλλογίσθηκα, Κυριακή σήμερα κ' ὁ πα- πᾶς λειτουργεῖ στήν ἐκκλησιά μας!

Γιὰτι ἡ ἐκκλησιά μας, ἡ ἐκκλησιά τῆς φυλακῆς, βρίσκεται στό ἐπάνω πάτωμα, στήν ἀκρὴ τοῦ μεγα- λου διαδρόμου, πού στήν ἄλλη ἀκρὴ του, τὴν ἀντι- κρινή, ἡ ἕνα γύρισμα πρὸς τ' ἀριστερά, ὑπάρχει ὁ ἄλλος, ὁ κάπως στενότερος καί μικρότερος διάδρο- μος πού φέρνει στίς κάμαρές μας.

Κι ὁ παπᾶς λειτουργεῖ μέσ στήν ἐκκλησιά κ' ὁ κατάδικοι, μερικοὶ κατάδικοι, ψέλνουν. Καί τὰ ψαλ- σιμάτά τ'αὺς καί τοῦ παπᾶ τὰ λόγια καί ἡ μύρουδιὰ τοῦ λιβανισοῦ φτάνουνε θολὰ κ' ἀνακατομένα ἴσαμε τὸ κρεββάτι μου. Ἀκόμα, ἀπέξω ἀπὸ τὴν κάμαρά μου, περπατάει ἕνας γείτονάς μου στό διάδρομο καί μουρ- μουρίζει κ' αὐτὸς ὅσα τροπάρια ψέλνονται στήν ἐκ- κλησιά.

Κ' ἐγὼ καπνίζω, ξαπλωμένος στό κρεβάτι μου, καί συλλογίζομαι :

— Τί ἔξωχα, τί πιστὰ πού ἐφαρμόζει ὁ κόσμος τὴ διδασκαλία τοῦ «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους!» Μόνον πού τὴν ἔκαμε λίγο μοντέρνα, τὴ συγχρόνισε, καί τὸ «Ἀγαπᾶ- τε ἀλλήλους» τὸ παράλλαξε σέ «Σκοτώνετε, κλέφτετε καί φυλακίζετε ἀλλήλους!».

Μέσα στή φυλακή, βλέπετε, καί μόνο μέσα στή φυλακή, σοῦ δείχνουν ὅλ' οἱ ἄνθρωποι κ' ὅλα τὰ πράγματα τὴν ἀληθινή τους ὄψη.

Ο ΜΗΤΡΟΥΣ

Χτές μᾶς φέρανε ἕναν καινούριο καθαριστὴ ἐ- πάνω, τὸ Μήτηρο. Καινούριο πάλι φροῦτο μὲ αὐτὸς. Τριανταπεντάρης περίπου, Παριανός, μέ τέσσερα παιδιὰ καί μ' ἕνα μουστάκι, πού ἄλλοτε τὸ στρίβει ἀρειμάνια κ' ἄλλοτε τὰφίνει νὰ πέφτει κάτω, σὰ μου- στάκι Κινέζου.

— Γιατ' εἶσαι, Μήτηρο, δῶ μέσα;

— Γιὰ φόνο!

— Ποῖονε σκότωσες ;

— Ξέρω κ' ἐγὼ;!

— Τί λές, ρέ Μήτηρο; Δέν ξέρεις;..

— Μὰ δὲ σκότωσα. Ἄλλος τόνε σκότωσε καί πιά- σανε μένα.

— Ἄμ, πῶς, ρέ Μήτηρο ;

— Νά, μέ πιάσανε!... Εἶχαμε λογοφέρει δυὸ μέ- ρες πρὶν τὸ φόνο, γιὰ κομματικά μέ τὸ σκοτωμένο, κ' ἀφοῦ δὲ βρήκανε τὸ φονιά, πιάσανε μένα, μέ πή- γανε στή Χιὸ καί μέ δικάσανε δεκαοχτὼ χρόνια...

— Καί τὸν ξέρεις τὸ φονιά ;

— Πῶς δὲν τὸν ξέρω; Εἶχα καί γράμματά του πού μοῦγραφε νὰ μὴ τὸν προδώσω καί θὰ μοῦ δώσει παράδες, θὰ προστατέψει τὴ φαμελιά μου, μὰ τὰ γράμματα αὐτὰ τᾶσκισα ὅταν εἶτανε νὰ μεταφερθῶ ἐδῶ ἀπ' τὴ φυλακή τῆς Αἴγινας...

— Ἐκανεσ καί στήν Αἴγινα;...

— Νά! Ἐνα-δυὸ χρόνια κ' ἐκεῖ... Καί μιὰ μέρα ἔχασα τίς φυλακές...

— Κοροῦθεῖς, ρέ Μήτηρο ;

— Μωρὲ τίς ἔχασα ! Ἐνα μεσημέρι μ' ἔβγαλε ὁ φύλακας καί μέ πήγε, πολὺ μακρὰ ἀπὸ τίς φυλα- κές, καί μοῦ ἀγόρασε ἐλιές, πολλές ἐλιές, ἕνα καλάθι μεγάλο, γιομάτο, γιὰ τοὺς φυλακισμένους. Καί μοῦ φρότωσε τὸ καλάθι στὸν ὄμο καί μοῦ εἶπε: «Ἄιτέ μοναχός σου!» Καί πήρα τὸ δρόμο, μὰ δέν μπορού- σα νὰ βρῶ τίς φυλακές. Στενοχωροῦθηκα. Τί θὰ γε- νόμουν; Βοῆμα ἕνα χωροφύλακα στό δρόμο... «Ποῦ εἶναι οἱ φυλακές;» τόνε ρωτᾶω. «Τί τίς θέλεις;» μέ ρωτᾶει κ' αὐτὸς. «Εἶμαι φυλακισμένος καί τίς ἔχα- σα!» Ἄς εἶναι καλά μοῦ τίς εἰδεξε... κ' ἔτσ' ἡσῶ- χασα...

Φυλακὲς Συγγροῦ, Μάρτιος τοῦ 1919.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ